

7. TĒMA 8. – 14. NOVEMBRIS

MĒLEŠ SAVALDĪŠANA

Sabata pēcpusdienai

NEDEĻAS PĒTĪJUMIEM:

Jēk. 3:1-12; 5. Moz. 6:6, 7; Lūk. 9:51-56; Sakāmv. 16:27; Mat. 7:16-18.

ATMIŅAS PANTS:

„Jo pēc saviem vārdiem tu tiksi attaisnots un pēc saviem vārdiem tu tiksi notiesāts.” (Mat. 12:37)

Bārdiem ir milzīgs spēks. „Vārdi, vietā pasacīti” (Sakāmv. 25:11) – slavēšana, dzeja, stāsti – var ļoti ietekmēt dzīvi. Tas, ko mēs sakām, var palikt atmiņā vairākas dienas vai pat gadus. Piemēram, bērni uzsūc vārdus kā sūklī. Tāpēc viņi drīz runā tekoši tajā valodā, ko dzird augot. Arī tas, ko viņi dzird par sevi, var noteikt viņu veiksmi vai neveiksmi nākotnē. Par laimi vai par nelaimi, bērni atkārto un pastiprina vecāku komunicēšanas stilu.

Arī rakstītais vārds ir spēcīgs un pat vēl paliekošāks. Visspēcīgākais no visiem ir Dieva Vārds. Padomā: „Tavs vārds ir gaismeklis manām kājām un gaisma manām takām!” (Ps. 119:105) un „Sirdī es noglabāju tavus vārdus, lai nesagrēkotu pret tevi!” (Ps. 119:11). Jēzus novērsa mācekļu uzmanību no laicīgām svētībām uz kaut ko daudz svarīgāku: „Gars dara dzīvu, miesa nelīdz nenieka. Vārdi, ko es jums runāju, ir Gars un dzīvība.” (Jāņa 6:63)

Vārdi var remdēt un nomierināt vai arī saindēt un piesārņot. Cik bieži tu esi teicis kaut ko tādu, ko gribētu pēc tam paņemt atpakaļ?

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 15. novembrī!

Atbildība

Izlasi Jēk. 3:1! Ko svarīgu viņš šeit pasaka par atbildību? _____

Skolotājiem baznīcā un kristīgās skolās ir īpaši liela atbildība, jo viņi veido prātus un sirdis ilgam laikam. Tas ietver tālejošu ietekmi, kas viņiem būs uz daudziem citiem ārpus viņu tiešā ietekmes loka. Jo vairāk mēs zinām, jo atbildīgāki mēs kļūstam par šo zināšanu izmantošanu un nodošanu.

Pie Tindla mājas bibliotēkas ieejas Kembridžā (Anglijā) ir plāksne, kas atgādina ikvienam zinātniekam, kas tur ieiet: „Gudrības sākums ir bijāt Kungu, un zināt Svēto ir saprašana.” (Sakāmv. 9:10) Cilvēks nav visu lietu mēraukla, bet gan Dievs. Un ikviena patiesa izglītība sākas un beidzas ar Viņu. Diemžēl, zināšanām vairojoties, atkarība no Dieva sliecas mazināties. Pārāk bieži tiek mācīts, ka zinātne darbojas neatkarīgi no Dieva. Daži teoloģijas skolotāji, cenšoties iegūt uzticību, arī var izmantot metodes, kas atstāj maz vai pat nemaz vietas ticībai. Rezultātā ticība var pakāpeniski tikt izspiesta gan no skolotāju, gan studentu prātiem. Bet, kamēr mēs mācām mūžībai, nevis tikai šai pasaulei, gan skolotājiem, gan tāpat studentiem mācīšanās būs dārga, pat iedvesmojoša nodarbe.

Pāvils arī saprata šo atbildību, jo viņš apmācīja un ordinēja vadītājus draudzēs, ko viņš bija izaudzinājis (Ap. d. 14:23, sal. ar Tit. 1:5). Viņš pat deva norādījumus Timotejam sargāt Dieva ganāmpulku no nepieredzējušiem un negudriem ganiem (sk. 1. Tim. 1:3-7; 3:2-6; 6:2-5; 2. Tim. 2:14, 15), brīdinot, ka daži „vienmēr mācās, bet nekad nenonāk pie patiesības” (2. Tim. 3:7).

Vecāki nes lielu atbildību, mācot savus bērnus, kas savukārt ietekmē citus. Mēs visi ar savu paraugu varam atstāt dziļu ietekmi uz tiem, kas mums apkārt. Cik svarīgi tāpēc ir meklēt Dieva gudrību, ko Viņš mums ir apsolījis (Jēk. 1:5), lai mēs varētu rādīt Viņa ceļu un atstāt dievbijīgu ietekmi. Jo mēs visi, par laimi vai par nelaimi, atstājam ietekmi uz citiem.

Padomā par tiem, kas tevi ir ietekmējuši pozitīvi! Ko viņi darīja? Kā viņi tevi ietekmēja? Vissvarīgākais – kā tu vari atdarīt to pašu citiem? _____

Vārda spēks

„Jo mēs visi bieži klūpam.” (Jēk. 3:2) Kāda atsvaidzinoša atzišanās, īpaši pārdomājot Jēkaba uzsvaru uz uzvedību! Tomēr mūsu atziņai par „patieso” vajadzību nevajadzētu noslāpēt mūsu ticību Dieva ideālam to dzīvei, kas ir Viņa pārstāvji virs zemes.

„Vīrs, kas neklūp vārdos, ir pilnīgs, spējīgs iegrozīt arī visu miesu.” (2.p.) Nosacījuma forma grieķu valodā ietver to, ka neklupšana vārdos ir reāla iespēja. Vārdu svarīgums nevar tikt par augstu novērtēts. Domas vada pie vārdiem, kas savukārt vada uz darbiem. Vārdi arī pastiprina to, ko mēs domājam. Tādējādi tie ietekmē ne tikai to, ko mēs darām, bet arī ko dara citi. Mēs esam savstarpēji saistīti ar valodu.

Šīs nedēļas panti ietver atsevišķas ilustrācijas par mēles spēku. Pirmās trīs uzsver, kā kaut kam mazam var būt milzīgas sekas: laužņi un iemaukti var pārveidot zirgu, stūre var vadīt kuģi, un dzirkstele var aprīt mežu liesmās.

Kādu pozitīvu „vārda spēku” mēs atrodam Rakstos? Sk. 5. Moz. 6:6, 7; 23:23; Ps. 40:3; Sakāmv. 10:20, 21; 12:25; Mal. 2:6, 7; Lūk. 4:22; Rom. 10:6-8.

Mazi bērni ir viegli ietekmējami, bet, līdzīgi kokiem, kas augot kļūst nelokāmāki un vairāk iesakņojušies, bērni, kļūstot vecāki, vairāk pretojas pārmaiņām. Zināmā mērā mēs visi esam skolotāji, vai tas būtu mājās vai draudzē. Tā kā vārdiem ir tik liels spēks, ir svarīgi mazgāt savas domas Dieva Vārdā jau agrās dienās. Galu galā, kas baro mūsu domas un vārdus: Dieva Gars vai kāds cits avots? Mēs nedrīkstam par zemu novērtēt ievērojamās pārmaiņas, kas ir iespējamās ar Dieva Vārda palīdzību (Ps. 33:6, sal. ar 2. Kor. 4:6) pretēji citiem avotiem.

Vārdi var būt tik spēcīgi, ka tikai ar dažiem teikumiem tu vari izpostīt cilvēku, varbūt uz visu atlikušo viņa dzīvi. No otras puses, pozitīvi vārdi var kādu pacelt, iespējams, uz tikpat ilgu laiku.

Ja tavās rokās būtu dinamīts, cik uzmanīgi tu ar to rīkotos? Kā tad vajadzētu rīkoties ar kaut ko tādu, kas ir vēl spēcīgāks nekā dinamīts? _____

“Mazās” lietas ir lielas lietas

Izlasi Jēk. 3:3-5! Kas kopīgs ir abām ilustrācijām, un kā tās ir saistītas ar mēli? _____

Gan laužņi zirga mutē, gan kuģa stūre ir ļoti mazi, salīdzinot ar to, ko viņi vada. Tomēr ar vieglu rokas kustību zirga vai kuģa virziens var tikt pilnībā izmainīts. Līdzīgi „tāpat arī mēle ir mazs loceklis, bet varen dižojas” (5.p.). Citiem vārdiem, vārds vai pat skatiens vai žests var likties mazs, bet var pārvērst draugu par ienaidnieku vai arī sliktu situāciju pārvērst par labu. „Rāma atbilde novērš naidu, bet nikna runa sacelj dusmas.” (Sakāmv. 15:1) Iedomājies zirgu, kas auļo pilnā ātrumā, un kuģi, kas šķeļ ūdeni ar pilnu jaudu, bet abi dodas nepareizā virzienā. Jo ātrāk tie dodas uz priekšu, jo tālāk nokļūst no sava mērķa. Tad vislabākais ir apstāties un mainīt virzienu, cik vien drīz iespējams. Tas pats attiecas uz mūsu vārdiem. Ja saruna no sliktas kļūst par vēl sliktāku, tad jo drīzāk mēs apstājamies, jo labāk.

Izlasi Lūk. 9:51-56! Ko Jēzus atbildēja uz mācekļu ierosinājumu? Kāds bija rezultāts, un kādas mācības šajā stāstā ir ietvertas mums? _____

Lai gan mācekļu ierosinājumam bija pamatojums Bībelē (2. Ķēn. 1:10-12), Jēzus to noraidīja. Viņa rājiens ievērojami izmainīja situāciju. Stāsts beidzas vienkārši ar norādi, ka viņi „gāja uz citu ciemu” (Lūk. 9:56). Jēzus pārvērtā samariešu noraidījumu par mācību Saviem sekotājiem. Tā brīža karstumā, kad jūtas sabango un kliež, lai sevi aizstāvētu, mēs varam atcerēties Jēzus piemēru un, līdzībās runājot, varam doties uz „citu ciemu”.

„Kā ūdens lāses veido upi, tā mazas lietas veido dzīvi. Dzīve ir mierīga, rāma un baudāma upe, vai arī tā ir strauja upe, kas vienmēr nes līdzī dubļus un netīrumus.” (E. Vaita „That I May Know Him”, 209. lpp.)

Kādas ir „mazās” lietas tavā dzīvē, kas, ja dziļāk padomā, patiesībā nemaz nav tik mazas? _____

Sargies radīt bojājumu

Mēs visi to esam piedzīvojuši. Kaut kas, ko mēs esam teikuši, ir pastiprināts vai varbūt pat pārspīlēts tā, ka mēs to pat vairs neatpazīstam. Kā Jēkabs saka, „redzi, tik maza uguns tik lielu mežu aizdedzina” (3:5).

Lūdzot Dievu, izlasi rūpīgi Jēk. 3:6! Ko viņš saka par mūsu mēles, mūsu vārdu spēku sabojāt visu, kas ir ap mums? Kāpēc šim pantam vajadzētu likt mums drebēt, pirms sākam runāt? _____

Lai gan uguns, simboliski runājot, var nozīmēt šķīstīšanu (Jes. 4:4, Zah. 13:9), tā biežāk ir attiecināta uz iznīcību (sk., piemēram, Joz. 6:24; 11:9, 11; 1. Sam. 30:3; Mat. 7:19), ieskaitot nepārdomātu vārdu iznīcinošo spēku.

Liela uguns ne tikai var sākties no dzirksteles, tā var arī nopostīt un iznīcināt pārsteidzošā ātrumā. Tāpat vārdi var iznīcināt draudzību, laulību un reputāciju. Tie var nosēsties bērna psihē, sabojājot viņa pašapziņu un attīstību nākotnē.

Grēks virs zemes sākās ar šķietami nevainīgu jautājumu (sk. 1. Moz. 3:1). Debesīs tas sākās līdzīgi. Lucifers „sāka sēt šaubas attiecībā uz likumu, kas pārvalda Debesu būtnes”. (E. Vaita „Sentēvi un pravieši” 37. lpp.) Tāpēc nav pārspīlēti teikt, ka mēle ir „elles aizdedzināta” (Jēk. 3:6).

Lai gan tā ir patiesība, ka vārdi, kas reiz izteikti, nav atpakaļ ņemami un ka mēs nevaram pilnībā atsaukt to, ko reiz esam pateikuši, mums vajadzētu darīt visu, ko varam, lai mazinātu bojājumu, un izlabot visu, ko spējam. Sperot soļus, lai izlīdzinātu izdarīto, mums būs vieglāk neatkārtot to pašu kļūdu. Piemēram, pēc tālākas atklāsmes no Dieva pravietis Nātans nekavējoties atgriezās pie Dāvida, lai izlabotu to, ko viņš bija pateicis (sk. 2. Sam. 7:1-17). Pēteris rūgti raudāja par to, ka bija aizliedzis Kristu, un vēlāk parādīja atklāti savas nožēlas patiesumu (Jāņa 21:15-17).

Lai gan „neviens cilvēks nevar pakļaut .. mēli” (Jēk. 3:8), mēs esam pamācīti: „Sargi savu mēli no ļauna un savas lūpas no viltus runām.” (Ps. 34:14) Tikai Dieva Gars var palīdzēt mums kontrolēt savus vārdus (sk. Ef. 4:29-32).

Izlasi Jēk. 3:6-8! Kāpēc šajos pantos izteiktajām domām vajadzētu mudināt mūs būt uzmanīgiem tajā, ko sakām? Kā mēs varam iemācīties izprast mūsu mutēs esošo spēku uz labu vai uz ļaunu? _____

Svētība un lāsts

Izlasi Jēk. 3:9-12! Kādu patiesību Jēkabs ilustrē, izmantojot avotu, viēges koku un vīnakoku? _____

Doma par to, ka no kristieša mutes nāk gan svētība, gan lāsts, rada satraukumu, lai neteiktu vairāk. Kā ir ar neķītru televīzijas programmu vai filmu skatīšanos pa nedēļu un draudzes apmeklēšanu sabbatā, lai klausītos Dieva Vārdu? Kā ir tad, ja kāds runā patiesību un brīnišķīgus vārdus par Jēzu, bet vēlāk viņu dzird stāstām nepiedienīgu joku? Šīm ainām vajadzētu būt garīgi satraucošām, jo tās ir pretējas tam, ko mēs zinām, kas ir pareizi. Tā pati mēle, kas slavē Dievu, vēlāk stāsta netīru joku? Kas nepareizs ir šajā pretstatījumā?

Jēkabs izmanto līdzību par pavasari. Ūdens kvalitāte ir atkarīga no tā avota, un saknes nosaka, kādi būs augļi (sal. Mat. 7:16-18). Līdzīgi ir tad, ja Dieva Vārds ir iedēstīts mūsos – tā darbs mūsu dzīvē būs redzams. Šīs patiesības izpratne atbrīvo mūs no nastas „pierādīt” savu ticību. Šķīsta reliģija ir sakņota ticībā, kas pati sevi apliecina, tāpat kā tīram ūdens avotam nav vajadzīgi citi pierādījumi, kā vien tas, ka ūdens no tā tek dabiski.

Vienlaikus kāds varētu jautāt: „Ja mēs raugāmies uz Dieva sekotājiem viņu dzīves zemāko kritienu brīžos (Mozus nogalina ēģiptieti, Dāvids un Batseba utt.), vai mēs nevarētu pamatoti apšaubīt viņu ticības apliecību?”

Protams, Dieva griba ir, lai mēs negrēkotu (1. Jāņa 2:1). Tomēr kopš Ādama un Ievas krišanas Dievs ir nodrošinājis mums piedošanu, ja grēkojam. Tā balstīta ticībā apsolītajam Upurim (sal. ar Ps. 32:1, 2).

Neskatoties uz to, fakts, ka grēks nes skumjas, bet paklausība – svētību, paliek. Mozus pavadīja 40 gadus, rūpējoties par aitām, lai atbrīvotos no iegūtās izglītības, kas lika viņam nogalināt, un Dāvids pārcieta Batsebas radītā bērna nāvi, kā arī sašķeltu saimi, kas apdraudēja valsti līdz pat viņa mūža galam. Protams, mūsu grēki var tikt piedoti pēc tam, kad tie ir izdarīti. Tomēr problēma ir, ka bieži vien šo grēku sekas paliek, nesot postošu ietekmi ne tikai uz mums pašiem, bet arī uz citiem. Cik daudz labāk ir uz ceļiem prasīt spēku uzvarai, nevis lūgt piedošanu pēc tam un prasīt, lai bojājums būtu kontrolējams.

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Izlasi par valodas spēku E. Vaitas grāmatā „Kristus līdzības” nodaļā „Talanti” 335.-339. lpp. un līdzdali savas atziņas Bībeles izpētes grupā!

„Atrodies tādā sabiedrībā, kas pavada laiku muļķīgās sarunās, mūsu pienākums ir mainīt šo sarunu tematu, ja vien tas iespējams. Ar Dieva žēlastības palīdzību mums vajadzētu izteikt kādus vārdus vai iesākt tematu, kas sarunu varētu ievirzīt mērķtiecīgā gultnē. [..]

Daudz vairāk mums vajadzētu runāt par dzīves patīkamajām lappusēm. Mums vajadzētu runāt par Dieva iejūtību un laipno izturēšanos, par Pestītāja neatkārtojamajiem mīlestības dziļumiem. Mūsu vārdiem vajadzētu būt slavas un pateicības vārdiem. Ja prāts un sirds ir Dieva mīlestības pilni, tad tas atklāsies arī sarunās. Tad nebūs grūti dot citiem to, kas ir ienācis mūsu pašu garīgajā dzīvē. Lielās un nozīmīgās domas, cēlās vēlmes, skaidrā patiesības izpratne, nesavtīgie mērķi un ilgas pēc dievbijības un svētuma nesīs augļus, kuri atklās, cik bagāta ir sirds. Ja valoda šādi atklās Pestītāju, tad tai būs vara mantot Viņam dvēseles.” (E. Vaita „Kristus līdzības”, 337., 338. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Problēma ar vārdiem ir tāda, ka lielākā daļa no mums tos izsaka tik viegli. Pārāk bieži tie tiek izteikti bez apdomas. Tā kā tā ir patiesība, kā mēs varam iemācīties rūpīgi padomāt, pirms atveram savas mutes?

2. Padomā par to, kāds spēks ir taviem vārdiem pat uz tevi pašu. Izdari šādu eksperimentu: no visas sirds pastāsti citiem, cik daudz vien vari, par to, ko Dievs ir paveicis tavā dzīvē, kā Viņš tevi ir svētījis, kā Viņš ir tevi izvedis cauri pārbaudījumiem utt. Dari to kaut vai tikai vienu dienu un tad jautā sev: Kā tas ir ietekmējis manu ticību?

3. Kā tu domā, ko tavi vārdi atklāj citiem par to, kas notiek tavā sirdī? Varbūt tie atklāj vairāk, nekā tev patiktu domāt? Ja tu pierakstītu visus savus vienā dienā izteiktos vārdus un tad tos pārskatītu, ko tie atklātu par tevi?
